

Capellenborg

ONDERSTEUNINGSPROFIEL

2016-2019

1. Inleiding	3
1.1. Visie op passend onderwijs	3
1.2. Grenzen aan ondersteuning	3
2. Kwaliteit van de zorg en begeleiding	4
2.1. Mentor is spil	4
2.2. Keuzebegeleiding	5
2.3. Sociaal-emotionele begeleiding	5
2.4. Zorg Advies Team (ZAT)	5
2.5. Begeleiding bij het leerproces	6
2.6. Zelfverantwoordelijkheid leerling	6
2.7. Afstemming ouder-kind-school-externe hulpverlening	6
3. Voorzieningen voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften	6
3.1. De basisondersteuning en extra ondersteuning	6
3.2. Extra ondersteuning	7
3.3. Welke leerlingen passen op Capellenborg?	8
3.4. Plaatsingscommissie	9
3.5. Positie van de ouders/verzorger(s)/voogd	10
3.6. Kennis vergroten van alle medewerkers	10
Bijlage 1 - Kwaliteit van zorg en begeleiding	11
Bijlage 2 - Begeleidingskaarten	12

De Capellenborg

Schoolondersteuningsprofiel

In het ondersteuningsprofiel staat de basisondersteuning en extra ondersteuning beschreven.

1. Inleiding

1.1. Visie op passend onderwijs

De leerling staat centraal

Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs analyseert het intern zorgteam waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Het intern zorgteam bestaat uit de zorgcoördinator, orthopedagoog, leerlingbegeleider en remedial teacher. Vervolgens bepaalt het intern zorgteam in overleg met de mentor wat er moet gebeuren. Wanneer de verwachting is dat er langdurige ondersteuning nodig is wordt in overleg met leerling en ouders het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) geschreven en voor akkoord ondertekend. De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om beter het onderwijsprogramma te kunnen doorlopen. Dat kan door aanpassingen binnen de les en/of aanvullende begeleiding buiten de les.

Voorkomen is beter dan genezen

Problemen kunnen voorkomen worden door het onderwijsprogramma zodanig in te richten dat er naast aandacht voor cognitieve ontwikkeling ook veel tijd wordt besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Met name de aandacht voor sport- en cultuurprogramma's vormen een essentieel onderdeel van ons onderwijsaanbod.

Onderwijs in de betekenisvolle (maatschappelijke) context

De identiteitsontwikkeling van leerlingen kan versterkt worden door het onderwijs betekenisvoller te maken. Onze samenleving is hiervoor een uitstekende 'speeltuin'. Leerlingen ervaren op deze wijze waarvoor ze leren hetgeen hun motivatie ten goede komt. Onderdelen van ons programma zijn:

- de 'Capellenborg doet'-dag
- de praktische sectororiëntatie
- theatervoorstellingen en sportactiviteiten met en voor de gemeenschap
- projecten
- buitenlandse reis

1.2. Grenzen aan ondersteuning

We erkennen dat er soms bovenschoolse ondersteuning noodzakelijk is. We kunnen niet alle leerlingen een passende onderwijsplek bieden. We beschrijven deze grenzen aan de ondersteuning door aan te geven wat we wel, maar ook wat we niet kunnen. We werken samen met scholen die de nodige ondersteuning wel kunnen leveren.

De grenzen aan de ondersteuning worden bepaald door dat wat de scholen binnen het SWV IJssel-Vecht 23-05 aangeven in hun eigen ondersteuningsprofielen. Wat op de ene school niet mogelijk is kan op een andere school wel lukken. In het algemeen worden de grenzen aan de ondersteuning van de scholen bepaald door:

- de mate van snelheid waarin je voor een leerling een passende (andere) oplossing kunt organiseren;
- de competenties van het personeel;
- de financiële middelen die rechtsreeks of via het samenwerkingsverband binnenkomen;
- het evenwicht tussen onderwijskundige opbrengsten en ondersteuning;
- de intelligentie (of beperkingen hierin) van de leerling;
- de zwaarte van de problematiek van de leerling;
- de kwantiteit van de leerlingen met problemen en/of beperkingen op de totale leerlingpopulatie;
- de combinatie van problematiek in één persoon of in één klas;
- de samenwerking binnen de driehoek ouders-school-leerling;
- de organisatie van de ondersteuningsstructuur;
- de veiligheid in en om de school.

2. Kwaliteit van de zorg en begeleiding

Om te kunnen spreken van een goede kwaliteit op het gebied van zorg en begeleiding zijn criteria nodig. Voor de eisen die aan de school gesteld worden biedt het periodiek kwaliteitsonderzoek (PKO) van de onderwijsinspectie een goed kader (bijlage 1). Bij het PKO hanteert de inspectie op het gebied van zorg en begeleiding een aantal criteria. Deze eisen zijn als volgt geformuleerd:

“De school begeleidt leerlingen systematisch tijdens hun schoolloopbaan en bij de keuze voor vervolgonderwijs en zorgt voor een systematische begeleiding van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften”.

De inspectie beoordeelt dit kwaliteitsaspect aan de hand van vijf indicatoren:

1. de school kent gunstige voorwaarden voor de begeleiding van leerlingen;
2. de school begeleidt leerlingen systematisch tijdens hun schoolloopbaan en bij de keuze voor vervolgonderwijs, arbeid of beroep;
3. de school kent gunstige voorwaarden voor de begeleiding van leerlingen met specifieke onderwijs ondersteuningsbehoeften;
4. de school zorgt voor begeleiding van leerlingen met specifieke onderwijs ondersteuningsbehoeften;
5. de school betreft ouders/verzorgers bij de zorg en begeleiding van de leerlingen.

In het ondersteuningsprofiel zijn alle 5 indicatoren verwerkt.

2.1. Mentor is spil

Iedere leerling heeft zijn eigen mentor, die fungeert als spil in de begeleiding van de leerling. De mentor heeft kennis van alle zaken rondom de leerling (cijfers en

functioneren) en is voor de ouders de eerste contactpersoon. Elke lesgevende docent van de leerling met een OPP is op de hoogte van de inhoud van het OPP en handelt daar naar. Het efficiënt gebruik van ons leerlingvolgsysteem is ondersteunend om de recente ontwikkeling van een leerling te monitoren. Mentoroverstijgende onderdelen van de ondersteuning voor de leerling vallen onder de verantwoordelijkheid van de zorgcoördinator binnen de interne ondersteuningsstructuur van de school. De communicatielijnen binnen de school zijn kort waardoor er snel gesignaleerd wordt en gerichte hulp geboden kan worden

2.2. Keuzebegeleiding

Leerlingen moeten tijdens hun schoolloopbaan keuzes maken voor onder andere een vakkenpakket in de bovenbouw en de daaraan gekoppelde vervolgstudie (na het verlaten van onze school). Capellenborg biedt onderwijs voor VMBO basis- en kaderniveau aan tot en met leerjaar 2. Voor de niveau's GL, mavo (TL), havo en atheneum bieden wij het onderwijs aan t/m het eindexamen. Voor de keuze van een vakkenpakket in de bovenbouw en de daaraan gekoppelde vervolgstudie krijgt de leerling keuzebegeleiding. Het vakkenpakket bereidt leerlingen inhoudelijk goed voor op het vervolgonderwijs. Tijdens de schoolloopbaan worden activiteiten aangeboden op het gebied van loopbaanleren (LOB). De leerling wordt door de mentor en decaan ondersteund op het terrein van de keuzebegeleiding.

2.3. Sociaal-emotionele begeleiding

In de leeftijdsfase waarin leerlingen bij ons op school onderwijs volgen, worden ze geconfronteerd met vragen die spelen op het terrein van hun sociale en emotionele ontwikkeling. Tijdens het mentoruur wordt ruimte geboden om dit te bespreken. Wanneer de mentor ondersteuning nodig heeft, kan hij een beroep doen op de zorgcoördinator. De zorgcoördinator zorgt voor passende begeleiding en onderhoudt regelmatig contact met leerlingen, ouders en hulpverlenende instanties. De zorgcoördinator is voorzitter van het Zorg Advies Team. Daar waar de cognitieve en/of sociaal-emotionele begeleiding extra aandacht behoeft en we expertise nodig hebben van buiten de school, wordt het Zorg Advies Team (ZAT) ingeschakeld.

2.4. Zorg Advies Team (ZAT)

De zorgcoördinator is voorzitter van het Zorg Advies Team. Daar waar de cognitieve en/of sociaal-emotionele begeleiding extra aandacht behoeft en we expertise nodig hebben van buiten de school, wordt het ZAT ingeschakeld. Na overleg met ouders wordt een leerling besproken in het ZAT.

Het ZAT vormt de schakel tussen interne en externe deskundigen. Wanneer een mentor zich zorgen maakt over een leerling wat betreft bijvoorbeeld gezondheid, lesverzuim, te laat komen, prestaties, omgang met leeftijdsgenoten bespreekt hij dit met de zorgcoördinator. Wanneer na het uitzetten van interventies onvoldoende resultaat geboekt is, bestaat de mogelijkheid de leerling in de vergadering van het ZAT te bespreken. De mentor is bij de vergadering aanwezig. Deelnemers van het ZAT zijn de zorgcoördinator, leerlingbegeleider, orthopedagoog, schoolmaatschappelijk werker, schoolarts, leerplichtambtenaar en maatschappelijk werker gemeente Olst-Wijhe, jeugdcoördinator politie en indien nodig een jeugdconsulent van Tactus verslavingszorg.

2.5. Begeleiding bij het leerproces

De mentor begeleidt tijdens alle leerjaren het leerproces. Als leerlingen worden belemmerd in hun leren door bepaalde problematiek zoals dyslexie of dyscalculie, biedt de school aanvullende zorg op het reguliere onderwijsaanbod. Remedial teaching, leerlingbegeleiding of de orthopedagoog kunnen buiten de klas ondersteuning bieden.

2.6. Zelfverantwoordelijkheid leerling

In het algemeen willen we dat de ondersteuning gerelateerd is aan de kerntaak van het onderwijs: leerlingen begeleiden op de weg naar het diploma/vervolgonderwijs. De (school-) loopbaan van de leerling staat centraal, de school is om te leren: didactisch maar ook sociaal/emotioneel. We willen ondersteuning bieden die er op gericht is dat leerlingen zelfverantwoordelijk worden of zijn voor hun ontwikkeling. Daar waar wenselijk is er sprake van begeleide zelfstandigheid. De leerling zal als gesprekspartner aanwezig zijn bij voortgangsgesprekken en meedenken in het vaststellen van korte termijndoelen, zoals beschreven in het OPP.

2.7. Afstemming ouder-kind-school-externe hulpverlening

We realiseren ons dat een adequate ondersteuning niet mogelijk is zonder daar nadrukkelijk de ouders en kind in te betrekken. Goede ondersteuning komt tot stand door zorgvuldige afstemming in de driehoek ouder-kind-school.

School werkt samen met externe hulpverlening zoals ambulante begeleiders van slechtziende leerlingen (Bartimeus), slechthorende leerlingen (Pento en Kentalis), langdurig zieke leerlingen (De Twijn), leerlingen met epilepsie en instellingen zoals OZL (Onderwijs voor Zieke Leerlingen), GGD, Karakter, Tactus, Pro-Juventus, Accare, Care-express en GG-Net.

3. Voorzieningen voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften

3.1. De basisondersteuning en extra ondersteuning die Capellenborg biedt staan in de twee begeleidingskaarten (zie bijlage 2) schematisch weergegeven.

Definitie basisondersteuning

Het door het SWV afgesproken geheel van preventieve en licht curatieve interventies die:

- a. binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school
- b. onder regie en verantwoordelijkheid van de school,
- c. waar nodig met inzet van expertise van andere scholen en ketenpartners,
- d. zonder indicatiestelling,
- e. planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd.

Een veilig sociaal schoolklimaat, een goed werkend mentoraat, onderwijsassistent in de beroepsgerichte klas en een goed georganiseerde loopbaanbegeleiding behoren tot de basisondersteuning. Ook mentorlessen o.a. over “de leuke klas” (over sociale veiligheid, waarin het pestprotocol besproken wordt), faalangstreductie-training, weerbaarheidsprogramma Rots en Water, spellingslessen, ondersteuning bij leerlingen met dyslexie en dyscalculie en de jaarlijkse voorlichting over verkeersveiligheid, gamen, veilig online, roken, drugs en alcohol door gastsprekers en/of digitale lessen behoren tot de basisondersteuning.

3.2. Extra ondersteuning

Door de basisondersteuning te definiëren, wordt zichtbaar wat als extra ondersteuning (lichte zorg) aangemerkt kan worden.

Lichte zorg is alle extra ondersteuning en/of zorg, die de basisondersteuning overstijgt. Deze extra ondersteuning wordt georganiseerd in de vorm van arrangementen (zie notitie OCW ‘*Een passend onderwijsprogramma voor alle leerlingen in het voortgezet onderwijs*’).

Wanneer de extra ondersteuning (lichte zorg) niet toereikend blijkt te zijn, dan kan de leerling geplaatst worden in het VSO. Als een leerling op het VSO wordt geplaatst is er sprake van zware zorg.

Het SWV geeft hiervoor een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) af.

De extra ondersteuning is voor leerlingen die cognitief wel in staat zijn om onderwijs op Capellenborg te volgen, maar belemmerd worden door leer- en/of gedragsproblemen al dan niet met een gediagnostiseerde stoornis. Ondersteuning door de leerlingbegeleiding vindt plaats in de **XL** (e**X**tra Leerlingbegeleiding) ruimte. XL is een extra zorgvoorziening op de Capellenborg.

Voor slechtziende en slechthorende leerlingen (cluster 1 en 2) blijft ambulante begeleiding bestaan. Leerlingen met verstandelijke (ZML) en/of lichamelijke beperkingen (LG/MG), leerlingen die langdurig ziek zijn (LZ) en leerlingen met epilepsie (voorheen cluster 3) vallen binnen de wet op Passend Onderwijs, uitgezonderd leerlingen met epilepsie.

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben zijn wij verplicht om een ontwikkelingsperspectief plan (OPP) te schrijven. Leerlingen met een didactische leerachterstand (LWOO aanwijzing) behoren ook tot de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De docenten en de leerling werken met een OPP op basis van het voorgeschreven ontwikkelingsperspectief van de verwijzende (basis)school.

Wanneer het binnen het reguliere onderwijs niet meer lukt een leerling op een passende manier te ondersteunen wordt een leerling naar het VSO of praktijkonderwijs verwezen. De commissie van toelating (CT) van ons SWV IJssel-Vecht (SWV 23.05) behandelt de aanvraag over wel/niet toelaatbaar op VSO of praktijkonderwijs. De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor de aanvraag.

3.3. Welke leerlingen passen op Capellenborg?

Voor Capellenborg geldt dat er voor de leerling een perspectief is op een succesvolle onderbouw basis- en/of kader (beroepsgerichte leerweg) of het behalen van een diploma VMBO (GL of mavo) of havo of VWO. Er mag geen sprake zijn van stagnatie in het onderwijsleerproces van medeleerlingen door de aanwezigheid van één of meerdere leerlingen in de klas met beperkingen. Is het succesvol volgen van de lessen niet meer te realiseren dan is het in het belang van de leerling tijdelijk of structureel een onderwijstraject buiten Capellenborg te volgen.

Voor cluster 1 en 2 leerlingen zijn met name de veiligheid bij deelname aan de praktijkvakken en de mate van zelfredzaamheid een criterium.

Voor cluster 3 leerlingen zijn de langdurige afwezigheid bij ziekte en de mate van lichamelijke handicap t.a.v. zelfredzaamheid de criteria.

Voor cluster 4 is met name de garantie op de veilige leeromgeving voor alle medewerkers en leerlingen het criterium om de leerling wel of niet toe te laten.

Blinde en slechthorende leerlingen (cluster 1)

Er is op Capellenborg beperkte ervaring met slechthorende leerlingen. Slechthorende leerlingen kunnen worden opgevangen als de zelfredzaamheid van de leerling niet in het gedrang komt. De leerling moet zich zelfstandig binnen de school kunnen verplaatsen en veilig kunnen deelnemen aan praktijklessen. De opvang van slechthorende leerlingen gaat doorgaans goed, docenten kunnen deze leerling goed helpen. De Ambulante Begeleiding wordt geregeld vanuit Bartimeus.

Werken met slechthorende leerlingen is mogelijk. Voor de slechthorende leerling wordt gerichte hulp ingezet om de leerling een goede schoolloopbaan te geven.

Werken met blinde leerlingen is op de Capellenborg niet realistisch.

Dove en slechthorende leerlingen en leerlingen met ernstige spraak-taal problematiek (cluster 2)

Capellenborg heeft enige ervaringen met slechthorende leerlingen. De samenwerking met deskundigen is daarbij belangrijk. Voor de leerlingen wordt gerichte hulp ingezet.

Werken met dove kinderen is op Capellenborg niet realistisch.

Leerlingen met verstandelijke (ZML) en/of lichamelijke beperkingen (LG/MG), leerlingen die langdurig ziek zijn (LZ) en leerlingen met epilepsie (cluster3)

Voor deze leerlingen wordt gerichte hulp ingezet. Leerlingen met lichte lichamelijke beperkingen, die zich zelfstandig door de school kunnen verplaatsen en regelmatig op school aanwezig zijn, kunnen op Capellenborg succesvol onderwijs volgen. Voor leerlingen met epilepsie werken wij samen met de ambulante begeleiding vanuit LWOE (De Waterlelie).

Voor leerlingen met Totaal IQ minder dan 75 is het volgen van onderwijs op Capellenborg niet realistisch. Voor leerlingen in het grensgebied tussen Praktijk

onderwijs (PrO) en LWOO (Totaal IQ tussen 75 en 80) of een disharmonisch profiel wordt een afweging gemaakt in de plaatsingscommissie. Leerlingen met ernstige beperking kunnen niet opgevangen worden. Dan is er sprake van een ernstige motorische handicap, waarbij geen praktijklessen gevolgd kunnen worden en/of de leerling niet zelfstandig door en in de school kan bewegen. Daarnaast kunnen geen verpleegkundige handelingen worden verricht. Bij langdurig zieke leerlingen kan de school geen passende onderwijsplek realiseren wanneer de leerling onregelmatig aanwezig is en/of frequent afwezig is en daardoor de doelstelling succesvol naar school gaan teveel in het gedrang komt.

Leerlingen die vanwege hun gedragshandicap of psychiatrische problemen een structurele beperking in hun onderwijsparticipatie ondervinden (cluster 4)

Capellenborg heeft veel ervaring opgedaan met cluster 4 leerlingen. Het item veiligheid voor medeleerlingen en docenten is met name m.b.t. de leerlingen met ernstige gedragsproblematiek een belangrijk aandachtspunt. Specialistische ondersteuning voor zowel de leerling als de docenten is van essentieel belang.

Werken met leerlingen die bij voortduren grensoverschrijdend gedrag vertonen, zowel internaliserend als externaliserend, is niet realistisch.

In het algemeen geldt, dat wanneer er sprake is van agressief gedrag (acting out behavior), dit binnen Capellenborg niet te hanteren valt. Dit gedrag gaat veelal ten koste van de veiligheid van de andere leerlingen en personeel. Bij aanmelding van een leerling zal er altijd individueel bekeken worden of deze leerling een goede onderwijsplek binnen de school gegeven kan worden.

Leerlingen met een didactische leerachterstand binnen het VMBO

Uitgangspunt is dat een leerling met een LWOO-aanwijzing bij ons geplaatst wordt.

Leerlingen op de grens van Praktijkonderwijs - VMBO

Uitgangspunt is dat een leerling met een PrO-beschikking de kans krijgt om bij ons de basisberoepsgerichte leerweg te volgen. Soms kunnen er overwegende redenen zijn om een leerling, die op / rond de grens van het PrO-VMBO zit met de bijbehorende leerachterstand, toch naar het VMBO te laten gaan. Vaak weegt het advies van de basisschool, de steun van thuis, de kindkenmerken in positieve zin mee bij de afwegingen om deze leerlingen te plaatsen.

In algemene zin zijn de ervaringen met PrO-geïndiceerde leerlingen op Capellenborg wisselend, men loopt aan tegen de grenzen van de ondersteuningsmogelijkheden. Het is bij de aanmelding dan ook van groot belang een zorgvuldige afweging / keuze te maken.

3.4. Plaatsingscommissie

De leden van de plaatsingscommissie zijn schoolleider, zorgcoördinator en orthopedagoog. Voor een leerling met een extra onderwijsbehoefte wordt samen met de orthopedagoog gekeken of de Capellenborg een adequaat onderwijs- en ondersteuningsaanbod kan realiseren.

3.5. Positie van de ouders/verzorger(s)/voogd

Capellenborg hecht aan actieve ouderbetrokkenheid. Het is van belang dat de verwachtingen helder zijn van ouders ten aanzien van de school en van de school ten aanzien van de ouders. Deze uitspraak is ook nadrukkelijk van toepassing op de ouderbetrokkenheid op het gebied van de ondersteuning.

De ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind. Maar een groot deel van de dag hebben wij als scholen de kinderen onder onze hoede. Daarom vindt Capellenborg een goede communicatie tussen school en thuis heel belangrijk. Om te komen tot een gezamenlijke aanpak van de leerdoelen besteedt Capellenborg veel aandacht aan de driehoek ouder-kind-school. Capellenborg ziet het belang van een hoge betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van hun kind, ook op/in school, als een belangrijke factor voor de prestaties van de leerling, het voorkomen van verzuim en de algemene sociale veiligheid in de school.

Voor de school is het belangrijk dat signalen van problemen snel en direct met de ouders kunnen worden gecommuniceerd. Andersom kunnen ouders uiteraard ook een beroep doen op de mate van betrokkenheid van de school als het gaat om dezelfde ontwikkeling van hun kind. Binnen Capellenborg is het voor ouders duidelijk waarom een leerling niet kan worden aangenomen of op school kan blijven. Vervolgens begeleidt de school de leerling in overleg met de ouders naar een passende plaats op een andere vestiging of school binnen het samenwerkingsverband of een school voor voortgezet speciaal onderwijs.

3.6. Kennis vergroten van alle medewerkers

De bestaande kennis binnen Capellenborg wordt als zeer waardevol en ondersteunend ervaren. Capellenborg heeft de beschikking over interne en externe specialisten. Het intern zorgteam en het ZAT (zorg-adviesteam) bestaan uit deskundigen waardoor er ondersteuning geboden kan worden.

Het team van docenten en het ondersteunend personeel (supportteam en intern zorgteam) is goed in het creëren van een veilig pedagogisch klimaat. Het omgaan met verschillen en het gedifferentieerd aanbieden van de leerstof zal door gerichte ondersteuning in de klas verbeterd worden. In de gesprekkencyclus zal de schoolleiding de scholingsbehoefte van medewerkers bespreken.

Bijlage 1 De onderwijsinspectie zal kijken of de school het inzetten van interne en externe deskundigen en de coördinatie van de begeleiding goed heeft geregeld.

Kwaliteit van de zorg en begeleiding

Individuele aandacht voor leerlingen wordt steeds belangrijker. Van de school wordt gevraagd het onderwijs af te stemmen op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen en op hun mogelijkheden. Daar is een goed werkend geheel van activiteiten en voorzieningen voor nodig: een samenhangend systeem voor zorg en begeleiding. Voor goede zorg en begeleiding van de schoolloopbaan is het systematisch volgen van de vorderingen en de ontwikkeling van leerlingen een vereiste. De school dient te beschikken over een samenhangend systeem van instrumenten en procedures om de prestaties en ontwikkeling van de leerlingen te volgen. De onderwijsinspectie zal kijken of de school het inzetten van interne en externe deskundigen en de coördinatie van de begeleiding goed heeft geregeld (indicator 1).

Van scholen wordt verwacht dat zij hun leerlingen tijdens hun schoolloopbaan goed begeleiden (indicator 2). Daar zijn verschillende activiteiten voor nodig. Men gaat na in hoeverre de school de beginsituatie van de nieuwe leerlingen in kaart brengt en welke procedures zij hanteert bij de plaatsing van leerlingen. Ook wordt bezien op welke manier de school de procedures voor doorstroming en begeleiding van leerlingen duidelijk maakt aan betrokkenen en of zij haar plaatsingsbeslissingen onderbouwt met argumenten. Hierbij spelen ook vragen een rol als: hoe zorgvuldig hanteert de school procedures voor verwijzing of uitplaatsing? Stelt de school onderwijskundige rapporten op? Hoe adviseert en begeleidt de school de leerlingen en hun ouders/verzorgers bij de keuze voor vervolgonderwijs? Welke contacten onderhoudt de school met scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen en met het vervolgonderwijs?

Naast deze algemene begeleiding van alle leerlingen vragen leerlingen met specifieke onderwijs ondersteuningsbehoeften extra aandacht van de school. Men bekijkt of de school procedures heeft om deze leerlingen goed te kunnen begeleiden (indicator 3).

Via de gegevens van het leerlingvolgsysteem kan zij eventuele (leer)problemen vroegtijdig opmerken en erop inspelen. De school baseert de begeleiding van deze leerlingen op de hulpvragen die zij hebben en zorgt voor een effectieve vorm van extra begeleiding (indicator 4)

Het laatste element binnen dit kwaliteitsaspect is de manier waarop de school de ouders/verzorgers betreft bij de begeleiding van hun kinderen (indicator 5). Het gaat hier niet alleen om de rapportage over de vorderingen van de leerlingen, maar ook om het betrekken van ouders/verzorgers bij belangrijke beslismomenten in de schoolloopbaan van hun kinderen. Dit betekent voor ouders/verzorgers van zorgleerlingen dat zij bij de analyse van hulpvragen worden betrokken en dat het begeleidingstraject in overeenstemming met hen wordt opgesteld.”

Bijlage 2: Begeleidingskaarten

De begeleidingskaart biedt een schematisch overzicht van de mogelijkheden tot begeleiding op onderwijskundig en sociaal-emotioneel gebied. De kaart wordt op de schoolsite getoond.

Begeleidingskaart Onderwijskundige begeleiding

	Voor wie is deze begeleiding bestemd?	Hoe komen leerlingen voor deze begeleiding in aanmerking
Mentorlessen	Alle leerlingen	De mentor is het eerste aanspreekpunt voor leerlingen en ouders. Tijdens de mentorlessen wordt aandacht besteed aan de dagelijkse gang van zaken. De mentor volgt de leeropbrengsten en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling. Daarnaast begeleidt de mentor de oriëntatie op school- en beroepskeuze. Alle leerlingen voeren individuele gesprekken met de mentor.
School Vragen Lijst	Alle leerlingen leerjaar 1 en 2	Tijdens de mentorlessen wordt de SVL ingevuld. Meerdere items zoals bijvoorbeeld welbevinden, zelfvertrouwen en de studie- en werkhouding van de leerling worden geanalyseerd. De mentor zet indien nodig actie in.
Remedial Teaching	Alle leerlingen met een leerbeperking	De remedial teacher ondersteunt leerlingen met leerproblemen, bijvoorbeeld dyslexie. Aanmelden gaat via zorgcoördinator en in overleg met orthopedagoge.
Studiekeuzebegeleiding	Alle leerlingen	De decaan coördineert het beroepskeuzeprocess. De mentor begeleidt de leerlingen bij de oriëntatie op school- en beroepskeuze. Vakdocent geeft advies v.w.b. beroepen en vakkenpakketkeuze.
Begeleiding door leerlingbegeleiding	Leerlingen met een ondersteuningsvraag	In overleg met intern zorgteam

Begeleidingskaart Sociaal-emotionele begeleiding

Voor wie is deze begeleiding/ zorg bestemd?		Hoe komen leerlingen voor deze begeleiding in aanmerking	
Faalangst- reductietraining	Alle leerlingen.	Tijdstip: afspraak wordt gemaakt na intakegesprek	Aanmelden via mentor d.m.v. schoolvragenlijst.
Examenvreesreductietraining	Alle voorexamen-leerlingen	Tijdstip: afspraak wordt gemaakt na intakegesprek	Aanmelden via mentor d.m.v. vragenlijst .
Sociale vaardigheidstraining	Alle leerlingen klas 1	Tijdens lessen klas 1 Dramatische Expressie en Rots en Water Tijdstip: afspraak wordt gemaakt na intakegesprek	Opgenomen in reguliere lesprogramma
Ambulante Begeleiding	Alle leerlingen met een zorgindicatie cluster 1, cluster 2, cluster 3 en epilepsie	Tijdstip: elke 6 à 8 weken op afspraak met betrokkenen	Voor leerlingen met een indicatie
Begeleiding door leerlingbegeleiding	Leerlingen met een ondersteuningsvraag	In zorglokaal XL	Na bespreking met mentor en intern zorgteam
Vertrouwenspersonen	Alle leerlingen en personeel	Tijdstip: op afspraak Locatie: in overleg met de vertrouwenspersoon	Leerlingen en personeel kunnen persoonlijk of via mail contact leggen met vertrouwenspersoon meneer H.Jellema of mevrouw F.Oude Ophuis.
Orthopedagoge	Alle leerlingen	Tijdstip: op afspraak	Aanmelden via mentor. Afspraken via zorgcoördinator in samenspraak met ouders.
SMW: schoolmaatschappelijk werk	Alle leerlingen	Tijdstip: op afspraak Locatie: op school of kantoor De Kern.	Aanmelden via mentor. Afspraken via zorgcoördinator in samenspraak met ouders.
GGD: jeugdverpleegkundige	Leerlingen leerjaar 2 en 4	Tijdstip: screening in de tweede klas en tweede klas.	Alle leerlingen in de 2 ^e en 4 ^e klas krijgen een vragenlijst aangeboden via de GGD. N.a.v. de ingevulde gegevens vindt een gesprek met de jeugdverpleegkundige plaats.

GGD: schoolarts en ZAS [ZAS = Ziekteverzuim Als Signaal]	Alle leerlingen	Tijdstip: op afspraak Locatie: op school	Wanneer het ziekteverzuim aanhoudt kunnen de leerling en ouders worden doorgestuurd naar de schoolarts.
Consulent Onderwijsondersteuning voor Zieke Leerlingen	Alle leerlingen	Tijdstip: op afspraak Locatie: school, thuis of in het ziekenhuis	De zorgcoördinator neemt contact op met het centrale kantoor van Onderwijs ondersteuning Zieke Leerlingen van de IJsselgroep.
Leerplichtambtenaar	Alle leerlingen	Tijdstip: op afspraak Locatie: kantoor van leerplichtambtenaar	De leerplichtambtenaar wordt ingeschakeld bij ongeoorloofd verzuim, langdurig ziekteverzuim, problematiek tussen ouders en school, en sommige verlofaanvragen.
Intern Zorg Team	Alle leerlingen	Tijdstip: 1 keer per vier weken	Het Interne Zorg Team bestaat uit de zorgcoördinator, remedial teacher, orthopedagoog en leerlingbegeleider.
Zorg advies team (ZAT)	Alle leerlingen	Tijdstip: 1 keer per 6 tot 7 lesweken Locatie: op school	Ernstige problemen van leerlingen kunnen ter bespreking en advisering door een docent of mentor in de vergadering van het ZAT worden ingebracht. Doel is voortijdig schoolverlaten tegen te gaan.